

Decembri, D. Valterus-pertoldus, filius Johannis de Zuccula, posititis insidiis, cepit D. Odolricum de Castello in Strata alta, veniendo ipsum D. Odolricum de Trivisio, & capti fuerunt cum eo nisi duo ex suis, & duxit eos ad Trus. Et in sequenti die duxit eos Zucculam. Cepit vero eum, quod sui causa dicebat, se prodidisse locum suum de Speingenberch, & sibi dicebat: *fac mihi locum meum restitui, & ego dimittam te.*

De captione Castri de Budrio.

Anno Domini M. CCC. VI. D. Nicolaus, filius D. Henrici quondam de Budrio, die X. Jovis intrante Februario, cum gente D. Henrici Comitis Goriciæ, ceperunt locum, sive turrim, & partem Castri Dominorum Vodolrici & Fratrum de Budrio, ejestis Dominabus. Et eodem die deprædati sunt villas circumjacentes, & sic muniverunt eundem locum. Die VIII. tunc sequenti, gens Domini Patriarchæ cum Utinensibus, & Civitatensibus combusserunt villam de Budrio: & roncaverunt eos usque ad muros Castri; & his factis, eodem die inde recefferunt.

De villa de Trivignano.

Item die VIII. exeunte Februario, præscripto anno, D. Nicolaus antedictus cum gente Domini Comitis, & ibidem præsentibus Dominis, Rodulpho de Duino, & Johanne de Villalta, & aliis multis, non casu, sed studiose & voluntarie combusserunt Ecclesiam S. Theodori de Trivignano, ignem cum lanceis per fenestras ponendo. In qua Ecclesia combusserunt ultra L. inter mulieres, & pueros: & reperti fuerunt pueri parvi quamplures super Altare combusti. Cætera vero, videlicet Corpus Domini, Chrisma, & Oleum Sanctum, & alia ornamenta Ecclesiæ, quæ ibi fuerunt combusta, quis referat, nisi cum dolore & gemitu? Et in Festo B. Matthiæ tunc proximo sequenti, videlicet exeunte Februario, D. Henricus Comes Goriciæ, & alii quamplures ex Castellanis iverunt personaliter Trivignanum, & combusserunt Turrim Ecclesiæ: & unus puer, qui erat in turri, non valens descendere, projecit se per fenestras, sive per cancellos turris; & ita prædictis Dominis videntibus, dissolutis membris & separatis obiit. Et duo alii homines inde similiter se projecerunt. Postea combusserunt totam villam.

De Orsaria, & Premariaco.

Item prædicto anno, combusserunt villam Orsariæ, villam Premariaci: & duxerunt secum multos captos ex rusticis Budrium, die VI. exeunte Februario.

Item XIII. die intrante Martio, venit gens Domini Comitis apud Utinum, quasi juxta portas: D. Paulus Bojani, qui erat Utini, currens post ipsos usque Predemanum, & D. Casmannus de Utino cum Utinensibus, & cum multis peditibus; & posititis insidiis apud dictam villam Predemani, ceperunt unum ex Equitibus D. Pauli, & ex peditibus circa LXXXIV. & mortui fuerunt circa quatuor vel sex. Et sic ipsis præliantibus ibi, vix D. Paulus evasit. Et etiam fuerunt quamplures vulnerati, & in terga verterunt.

De combustione villæ Galani.

Item XV. die intrante Martio, in Vigilia S. Helari, Comes Henricus cum suis sequacibus intravit villam Galani circa Tertiam: & venerunt in campum, qui est in capite campi, ubi astilu-

ditur. Residuus exercitus, dispersus per villam, tam equitum, quam peditum, combusserunt breviter totam villam, & Carariam, & Vadum: & roncaverunt majorem partem villæ usque ad burgum.

De adventu illius de Ouistayn, & captione Budrii.

Item anno prædicto, die XI. Aprilis, Nobilis Vir D. Conradus Ouistayn venit in Utinum in auxilium D. Ottoboni Patriarchæ, cum magna gente equitum. Qui D. Conradus erat Capitaneus Ducum Carinthiæ. Et de ipsorum voluntate & consensu venit in Forumjulii die præscripto, videlicet die Lunæ, & XIV. die Aprilis die Jovis, Rev. D. Ottobonus Patriarcha una cum de Ouistayn, & Communitatibus, & paucis Castellanis fidelibus obsedit Budrium: & tertia die, scilicet die Sabbati tunc sequenti, summo mane expugnaverunt ipsum Castrum, & ante Tertiam ipsum ceperunt; nullo, Deo gratias, ex nostris ibi mortuo. Et ceperunt D. Nicolaum, & Fratres, & multos ex gente Domini Comitis. Et fuerunt capti bene C. & XXX. & plures; & ducti fuerunt Utinum. Deinde Dominus Patriarcha dedit illi de Ouistayn ex Theotonicis quosdam: fecit duci in Carinthiam illos de Budrio cum quibusdam Theotonicis; & Lupo pessimo nepote D. Asquini, fecit recludi in Turri Glemonæ. Alii quamplures Utini remanserunt. Et præscripto die Sabbati, statim capto Castro, ipsum combusserunt: & misso pro Magistris, die Dominico funditus diruerunt. Et Dominus Patriarcha rediit Utinum.

De Castello.

Item anno prædicto, Rev. D. Ottobonus Patriarcha cum exercitu suo exivit Utinum, X. die exeunte Aprili, scilicet die Jovis: & obsedit Castrum Porpeti. Et quia ille de Castello, scilicet D. Odolricus, erat captus per illum de Zuccula, ut antea dictum est; D. Artuycus nepos D. Odolrici prædicti, cum uxore D. Odolrici, & aliis Dominabus, videntes quia se tueri non poterant, ad mercedem & gratiam Domini venerunt: & Dominus posuit ibi banderam suam, & dimisit ibi aliquos de familia sua. D. Artuycus prædictus renunciavit juri seu compositioni, imo potius conspirationi factæ cum Domino Comite, & D. Rizzardo, & aliis Castellanis contra Dominum Patriarcham; & promisit nomine Sacramenti, in perpetuum non venire, nec facere contra Dominum Patriarcham & Aquilegiensem Ecclesiam: super hoc præstitis bonis securitatibus. Et ita Dominus Patriarcha rediit eodem die Sabbati Utinum: & prædictus D. Artuycus venit eodem die cum gente sua servire Domino Patriarchæ.

De obsidione Castri de Uruspargo.

Item anno præscripto, D. Ottobonus Patriarcha die IX. exeunte Aprili, misit Ven. Fratrem Albertum, Vicarium suum generalem, Civitatem: & octavo die exeunte dicto mense, Civitatenses obsederunt Castrum prædictum de Urusparch: & de Antro de Tulmino venerunt multi ad obsidionem prædictam. Rustici de Villis, qui erant in Civitate, propter verram roncaverunt ibi omnia; secum ferentes in curribus ligna Civitatis, aliquando bis, aliquando ter in die ibi revertentes. Et hoc duravit usque ad diem V. Maii. Et recefferunt ab obsidione dicti Castri die V. Maii propter trevas factas, ut inferius continetur.